

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2017)0003

Srednjoafrička Republika

Rezolucija Europskog parlamenta od 19. siječnja 2017. o situaciji u Srednjoafričkoj Republici (2017/2507(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Srednjoafričkoj Republici, ponajprije Rezoluciju od 7. lipnja 2016. o operacijama potpore miru – suradnja EU-a s Ujedinjenim narodima i Afričkom unijom¹,
- uzimajući u obzir Rezoluciju 2301 (2016) Vijeća sigurnosti UN-a kojom se obnavlja mandat višedimenzionalne integrirane misije Ujedinjenih naroda za stabilizaciju u Srednjoafričkoj Republici (MINUSCA) do 15. studenog 2017., i koju je Vijeće sigurnosti usvojilo na svojem 7747. sastanku održanom 26. srpnja 2016.,
- uzimajući u obzir izvješće UN-a o ljudskim pravima od 14. prosinca 2016. i izjavu glasnogovornice Europske službe za vanjsko djelovanje od 6. siječnja 2017. o napadima na MINUSCA-u,
- uzimajući u obzir supredsjedanje potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Federice Mogherini i predsjednika Srednjoafričke Republike Faustin-Archangea Touadéré Briselskom konferencijom o Srednjoafričkoj Republici održanoj 17. studenoga 2016.,
- uzimajući u obzir kratki izvještaj EU-a o Srednjoafričkoj Republici od 21. listopada 2016., koji je sastavila Nj. E. Joanne Adamson, zamjenica voditelja delegacije Europske unije pri Ujedinjenim narodima, na Odjelu Ujedinjenih naroda za mirovne operacije,
- uzimajući u obzir izvješće neovisne stručnjakinje UN-a od 22. srpnja 2016. koju je Vijeće za ljudska prava imenovalo da prati, izvještava, i daje savjete u vezi sa stanjem ljudskih prava u Srednjoafričkoj Republici i njezinu izjavu od 16. studenog 2016. prije sastanka donatora u Bruxellesu,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća o Srednjoafričkoj Republici od 9. veljače 2015., 20. srpnja 2015., 14. ožujka 2016. i 19. travnja 2016. o mirnom održavanju izbora u toj zemlji,

---

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0249.

- uzimajući u obzir izjavu predsjednika srednjoafričke komisije za izgradnju mira (PBC) od 8. srpnja 2016. na informativnom sastanku Vijeća sigurnosti UN-a o stanju u toj zemlji,
  - uzimajući u obzir revidirani Sporazum iz Cotonoua,
  - uzimajući u obzir Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda iz 1998. koji je Srednjoafrička Republika ratificirala 2001.,
  - uzimajući u obzir Fakultativni protokol o sudjelovanju djece u oružanim sukobima priložen Konvenciji o pravima djeteta koju je Srednjoafrička Republika potpisala,
  - uzimajući u obzir izvješće Amnesty Internationala od 11. siječnja 2017. naslovljeno „The long wait for justice: accountability in Central African Republic”,
  - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da nakon što je bila poprište nasilnih sukoba između pobunjeničke koalicije Séléka i paravojne skupine anti-Balaka, Srednjoafrička Republika ostvarila je dojmljiv napredak od 2013., uz podršku međunarodne zajednice, u ponovnom uvođenju ustavnog reda organizacijom mirnih i uspješnih izbora i privođenjem političke tranzicije kraju;
  - B. budući da se unatoč političkom napretku Srednjoafrička Republika još uvijek bori s nestabilnošću i sporadičnim nemirima, koji su intenzivirani nasilnim sukobima na brojnim lokacijama koji su u više navrata doveli do raseljavanja stanovništva na zapadu, sjeveru i istoku te zemlje; budući da su i pomanjkanje građanskih sloboda, rodne nejednakosti, ograničenja slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja i napetosti unutar zajednica još uvijek ozbiljni razlozi za zabrinutost kada je riječ o ljudskim pravima u Srednjoafričkoj Republici;
  - C. budući da je misija UN-a u Srednjoafričkoj Republici na terenu rasporedila 10 750 pripadnika mirovnih snaga, no pojedini se civili žale da to nije dovoljno da ih se zaštiti od desetina naoružanih skupina; budući da se u izvješću UN-a o ljudskim pravima od 14. prosinca 2016. o arbitrarnim smaknućima spominje seksualno nasilje u Srednjoafričkoj Republici;
  - D. budući da je u prosincu 2016. misija MINUSCA, u sklopu tekućih nastojanja da se razoružaju frakcije u Srednjoafričkoj Republici, podržala novi dijalog između 11 od 14 naoružanih skupina i vlade; budući da MINUSCA navodi da su 4. siječnja 2017. njezini pripadnici mirovnih snaga bili u patroli na povratku iz grada Koui kada ih je napalo oko 50 nasilnika otprilike 60 km (37 milja) zapadno od Oboa, pri čemu su neidentificirani pobunjenici ubili dvojicu pripadnika mirovnih snaga, a sličan se napad odvio 7. siječnja 2017. na sjeverozapadu Bokayija, pri čemu je poginuo jedan pripadnik mirovnih snaga;
  - E. budući da je obnova pravosuđa još u povojima, a kapaciteti policije i dalje su iznimno ograničeni i to znači, uzmemo li u obzir da je funkcionalno sudstvo nepostojeće, da je malo toga poduzeto da se stane na kraj kršenju ljudskih prava ili da se to pitanje tematizira i da se počinitelje privede pravdi;
  - F. budući da je prema Amnesty Internationalu manjak pravde u Srednjoafričkoj Republici do te mjere izražen da su pojedine žrtve primorane svakodnevicu dijeliti sa svojim agresorima jer ih je na stotine pobjeglo u masovnim bjegovima iz zatvora, a brojni

pojedinci optuženi za najstrašnije zločine nikada nisu ni bili uhićeni; budući da je samo 8 od 35 zatvora operativno, a izvan Banguija djeluje tek nekoliko sudova;

- G. budući da je od kolovoza 2016. u Srednjoafričkoj Republici zabilježen zabrinjavajući porast broja slučajeva kršenja ljudskih prava i povreda međunarodnog humanitarnog prava za koje su odgovorne razne frakcije skupina ex-Séléka, anti-Balaka i njihovih pristaša, što je rezultiralo smrću najmanje 100 osoba, prisilnim raseljavanjima civila i uništenjem imovine; budući da su udruge za prava zabilježile ozbiljne sukobe u Srednjoafričkoj Republici krajem studenog 2016. između dviju skupina Séléka, pri čemu je smrtno stradalo najmanje 14 civila, a 76 ih je ranjeno;
- H. budući da su prema Vladimiru Monteiru, glasnogovorniku MINUSCA-e u Banguiju, takvi napadi izvedeni ne samo na UN-ove pripadnike mirovnih snaga već i na humanitarne aktere i civilno stanovništvo;
- I. budući da je između 28. i 30. studenoga 2016. živote izgubilo najmanje 115 osoba u okršajima do kojih je došlo između dviju skupina (obiju frakcija skupine Séléka – Narodne fronte za preporod Srednjoafričke Republike (Front Populaire pour la Renaissance de la Centrafrique, FPRC) i Unije za mir u Srednjoafričkoj Republici (l'Union pour la Paix en Centrafrique, UPC)) zbog kontrole nad cestovnim putevima koji vode do rudnika dijamanata oko Kalage, grada udaljenog 45 km od Brije, gdje obje frakcije ubiru „cestovne poreze”, posebno u područjima u kojima se nalaze rudnici i na migracijskim rutama fulanskih stočara;
- J. budući da je u svibnju 2016. peti Odbor UN-a donio međusektorsku rezoluciju o očuvanju mira u kojoj je pozdravio odlučnost glavnog tajnika da u cijelosti implementira politiku nulte stope tolerancije, potvrdio potrebu za pojačanom koordinacijom kada je riječ o pružanju podrške žrtvama i proširio politiku UN-a o transparentnosti u vezi s navodima o seksualnom iskorištavanju i zlostavljanju;
- K. budući da su 17. studenoga 2016. potpredsjednica Komisije / VP Federica Mogherini i predsjednik Srednjoafričke Republike Faustin-Archange Touadéra mobilizirali međunarodnu zajednicu kako bi dobili političku podršku i konkretna obećanja za to da se podrži ambiciozni program vlasti Srednjoafričke Republike za postizanje mira, sigurnosti i pomirbe diljem te zemlje, kao i promicanje razvoja i ekonomskog oporavka;
- L. budući da je prema UN-u gotovo polovica stanovništva Srednjoafričke Republike suočena s nesigurnošću hrane i potrebna joj je humanitarna pomoć; budući da je 40 % djece kronično pothranjeno i svako peto dijete neće doživjeti svoj peti rođendan;
- M. budući da se procjenjuje da će ove godine 2,2 milijuna osoba trebati humanitarnu pomoć, uključujući 1,1 milijun djece; budući da se procjenjuje da je na kraju 2016. 420 000 osoba bilo interno raseljeno i da su dodatne 453 000 izbjegle u susjedne zemlje;
- N. budući da je tijekom posljednje tri godine Europska unija bila najveći donator pomoći Srednjoafričkoj Republici s više od 500 milijuna EUR namijenjenih za tu zemlju; budući da kada je riječ o humanitarnoj pomoći, Komisija je sama od prosinca 2013. izdvojila 124 milijuna EUR (povrh 30 milijuna EUR za izbjeglice iz Srednjoafričke Republike u susjednim zemljama); budući da je na konferenciji donatora u Bruxellesu 17. studenoga 2016. EU najavio dodatnih 409 milijuna u sredstvima namijenjenima za rekonstrukciju, očuvanje mira i humanitarne potrebe u Srednjoafričkoj Republici;

- O. budući da je Gospodnja vojska otpora intenzivirala svoje aktivnosti na istoku Srednjoafričke Republike i proširila se izvan područja u kojemu se nalaze rudnici, pri čemu je izvela napade koji uključuju pljačku, arbitrarno oduzimanje slobode, uništenje i pljenidbu imovine civilnog stanovništva i otmice; budući da je prema LRA *crisis trackeru* od siječnja 2016. Gospodnja vojska otpora navodno otela 344 osoba, uključujući više od 60 djece, a pritom su u područjima u kojima djeluje raseljene na tisuće civila;
- P. budući da je 15. srpnja 2014. EU uspostavio prvi multidonatorski uzajamni fond pod nazivom Bêkou koji je namijenjen za Srednjoafričku Republiku te doprinosi stabilizaciji i rekonstrukciji te zemlje;
- Q. budući da se opća sigurnosna situacija od 2003. poboljšala, posebno u Banguiju, ali je i dalje krhka, pri čemu je izbijanje nasilja opet u porastu tijekom proteklih mjeseci; budući da su zločini poput ubojstva, mučenja, seksualnog nasilja, krađe, otmice, uništavanja imovine i nezakonite trgovine i posjedovanja oružja još uvijek rašireni u cijeloj zemlji;
- R. budući da je zbog ograničenog financiranja Svjetski program za hranu najavio da će morati napraviti dodatne rezove u opskrbi hranom i da bi do veljače 2017. distribucija mogla biti u cijelosti obustavljena;
- S. budući da ilegalna trgovina i ekstrakcija dijamanata i drva potpiruju sukob tako što se njima financiraju naoružane skupine;
- T. budući da Međunarodna organizacija za frankofoniju od 2003. bez prestanka radi na jačanju demokracije, vladavine prava i mira u toj zemlji i još uvijek radi u tekućem postkriznom kontekstu rekonstrukcije; budući da je rad Međunarodne organizacije frankofonije presudan za jačanje kapaciteta srednjoafričkih institucija jer pruža tehničku podršku u osnivanju specijalnog kaznenog suda, podržava uvođenje nacionalne komisije za ljudska prava, jačanje upravnog i pravnog okvira za izbore, pruža tehničku pomoć u razoružanju, razvojačenju i reintegraciji i sigurnosti programa sigurnosnog sektora (DDR-SSR) te nudi tehničku pomoć za specijalni kazneni sud u obliku mobilizacije sudaca koji govore francuski;
1. pozdravlja napore koje su poduzeli predsjednik Touadéra i njegova vlada za očuvanje mira i pomirbu u Srednjoafričkoj Republici u kontekstu desetljeća nerazvijenosti i nestabilnosti te više godina oružanog sukoba; poziva vladu Srednjoafričke Republike da nastavi u tom smjeru, posebno kada je riječ o dijalogu s naoružanim skupinama, SSR-om i DDR-om, i obnovi pravosudnih i kaznenih kanala kako bi se povela borba protiv nekažnjivosti;
  2. snažno osuđuje gubitak sredstava za život i imovine te kršenja i povrede međunarodnih ljudskih prava i humanitarnog prava, što uključuje arbitrarna smaknuća, seksualno nasilje, neljudsko postupanje i sve oblike napada, kao i agresije i provokacije usmjerene protiv civilnog stanovništva i pripadnika mirovnih snaga; podsjeća da takvi ciljani napadi prema međunarodnom humanitarnom pravu mogu predstavljati ratne zločine; izražava iskrenu sućut vladama Maroka i Bangladeša, obiteljima žrtava i MINUSCA-i; naglašava da su napadi na pripadnike mirovnih snaga neprihvatljivi i protivni svim međunarodnim normama;

3. smatra da je organizacija mirnih kombiniranih izbora 14. veljače 2016. u Srednjoafričkoj Republici, s velikom stopom izlaznosti birača, pravi uspjeh za postupak političke tranzicije; pohvaljuje vlasti na njihovu trudu da unaprijede kredibilnost i transparentnost izbora; pozdravlja predanost MINUSCA-e i podršku operacije Sangaris, koja je bitno doprinijela tome da se izbori održe u mirnom ozračju;
4. daje punu podršku autoritetu glavnog tajnika UN-a da implementira politiku transparentnosti UN-a (nulta stopa tolerancije) u vezi s tvrdnjama o seksualnom iskorištavanju i zlostavljanju te pozdravlja inicijative koje je dosad pokrenuo u Srednjoafričkoj Republici; poziva države članice UN-a da se pobrinu za to da timovi MINUSCA-e za postupanje i disciplinu te interni nadzor raspolažu dostatnim sredstvima kako bi mogli uspješno reagirati na slučajeve seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja i druge zločine;
5. ističe presudnu važnost sigurnosti; naglašava u tom pogledu nužnost reformi kojima bi se oružane snage Srednjoafričke Republike transformirale u profesionalnu, demokratski nadziranu i etnički reprezentativnu vojsku; pozdravlja odluku Europskog vijeća od 19. travnja 2016. da se u Srednjoafričku Republiku pošalje misija za vojnu obuku (EUTM RCA) kako bi se doprinijelo reformi obrambenog sektora u toj zemlji; očekuje da će se time doprinijeti modernizaciji i poboljšati učinkovitost i uključivost oružanih snaga Srednjoafričke Republike zahvaljujući strateškim savjetima ministarstvu obrane te zemlje i glavnom stožeru, kao i obuci i osposobljavanju;
6. poziva vladu Srednjoafričke Republike da povede brzu i nepristranu istragu o svim navodima o kršenjima ljudskih i humanitarnih prava, na odgovarajući način kazneno progone odgovorne – zločinci i ubojice moraju se izvesti pred pravdu, neovisno o tome kojoj skupini pripadaju – i žrtvama tih kršenja ponude prikladna sredstva pravne zaštite; u potpunosti podržava brzo uspostavljanje specijalnog kaznenog suda (dovršetak se očekuje sredinom 2017.) koji mora biti adekvatno financiran kako bi mogao osigurati odgovornost za počinjeno i stati na kraj trenutačnoj raširenoj nekažnjivosti; pozdravlja to što je UN u prosincu 2016. pokrenuo postupak zapošljavanja osmero međunarodnih sudaca;
7. duboko žali zbog činjenice da se pravosudni sustav Srednjoafričke Republike, koji je i prije građanskog rata bio oslabljen, dodatno srozao zbog stalnih sukoba, što je rezultiralo time da su mnogi sudski spisi uništeni, a pravno osoblje bilo je prisiljeno na egzil; poziva vladu Srednjoafričke Republike da uz podršku međunarodne zajednice uloži znatna sredstva u svoj pravosudni sustav, uključujući ponovnu izgradnju sudova i zatvora te formiranje policijskih snaga; podsjeća istodobno da se uspjeh može zajamčiti isključivo pridržavanjem načela dobrog demokratskog i ekonomskog upravljanja, slijedeći konstruktivan pristup dijalogu u duhu foruma iz Banguija;
8. posebno naglašava važnost prisne suradnje s uključenim partnerima, posebice vlastima Srednjoafričke Republike, Europskom unijom, Svjetskom bankom i UN-om kako bi se osigurala dobra suradnja i komplementarnost napora za obnovu stabilnosti u toj zemlji; potiče na to da se smjesta poduzmu mjere kako bi se stalo na kraj nekažnjivosti za ratne i druge zločine i doprinijelo ponovnoj izgradnji pravosudnog sustava jer je izostanak pravde djelomično zaslužan za porast broja nasilnih sukoba tijekom proteklih mjeseci;
9. žali zbog činjenice da zbog manjka financiranja UN-ova Svjetskog programa za hranu postoji rizik da taj program uskoro obustavi pružanje pomoći za 150 000 osoba koje su

u krizom zahvaćenoj Srednjoafričkoj Republici raseljene zbog nasilja; napominje da je hrana distribuirana u okviru tog programa raseljenim osobama od životne važnosti i da bi obustava pomoći imala dramatične posljedice na njihove živote; snažno potiče donatore da u tom kontekstu poštuju svoje obveze koje su preuzeli spram Svjetskog programa za hranu i da spriječe svako daljnje pogoršanje pružanja humanitarne pomoći;

10. pozdravlja jačanje humanitarnog angažmana EU-a i njegovih država članica sa Srednjoafričkom Republikom u skladu s novim potrebama; poziva međunarodne donatore da podrže humanitarno financiranje EU-a, uključujući Svjetski program za hranu, i da pomognu osobama zahvaćenima krizom u toj zemlji i izbjeglicama u njezinim susjednim zemljama;
11. poziva Srednjoafričku Republiku da donese nacionalne politike i zakonodavne okvire kojima se primjereno štite ljudska prava raseljenih osoba, uključujući slobodu kretanja; poziva tu zemlju i da donese trajna rješenja za raseljene osobe i izbjeglice, uključujući dobrovoljne, trajne, sigurne i dostojanstvene povratke njihovim domovima te lokalnu integraciju ili preseljenje;
12. smatra da je dijalog i dalje jedini način da se osigura trajni mir u regijama Srednjoafričke Republike zahvaćenima sukobima i snažno potiče vladu da konkretnim mjerama reagira na zabrinutost međunarodne zajednice u vezi s rješavanjem krize, i to usvajanjem proaktivnog pristupa pružanju sigurnosti za lokalno stanovništvo;
13. poziva vladu Srednjoafričke Republike da hitno implementira, uz podršku svojih međunarodnih partnera, svoj nacionalni plan oporavka i izgradnje mira, posebno jačanjem kapaciteta nacionalnih sigurnosnih snaga, razoružanjem, razvojačenjem i reintegracijom naoružanih skupina te borbom protiv nekažnjivosti;
14. poziva vlasti Srednjoafričke Republike da donesu nacionalnu strategiju za rješavanje problema nezakonitog iskorištavanja i krijumčarskih mreža koji pogađa prirodne resurse;
15. predlaže da UN stvori radnu skupinu u okviru MINUSCA-e koja bi se bavila borbom protiv krijumčarenja dijamanta, drvnih sirovina, zlata, slonovače i militariziranog krivolova;
16. poziva međunarodne kompanije koje se bave dijamantima da prestanu potpirivati sukobe i kršenja ljudskih prava kupnjom nezakonito izvađenih dijamanta kojima se trguje u Srednjoafričkoj Republici;
17. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi vladi i vlastima Srednjoafričke Republike, Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vijeću sigurnosti UN-a, glavnom tajniku UN-a, institucijama Afričke unije, Ekonomskoj zajednici srednjoafričkih država, Zajedničkoj parlamentarnoj skupštini AKP-a i EU-a i državama članicama EU-a.